

Muftija Ševko ef. Omerbašić

ALBUM SA STARIM SLIKAMA SULEJMANA ČIČIĆA

Koliko je umnih ljudi u našem muslimanskom ummetu otišlo sa ovoga svijeta a da o njima nemamo nikakvih zapisa?!

U našem bošnjačkom narodu prevladavalo je mišljenje, a ono je i danas uvriježeno, da o našim djelima treba samo Svevišnji znati i suditi. Ne znamo otkuda takvo mišljenje, ali znamo da je došlo vrijeme da se s takvom praksom prekine.

Vrijednosti jednoga naroda ili zajednice nalaze se u njegovim pojedincima. Ummet kome je prva kur'anska naredba bila *Čitaj i piši* zaboravio je da ono što nije zapisano nije se ni zbililo, a Muhammed, alejhis-selam, kaže da ako želimo nadživjeti smrt, onda, pored ostaloga, napišimo nešto što će ostati iza nas kao vrijednost.

Da je tomu tako govore nam činjenice da mi Bošnjaci sasvim malo znademo o povijesti našega naroda. Zbog tog nepoznavanja mijenjano nam nacionalno ime a da nas u najvećem broju slučajeva nisu ni pitali. Danas kad nam osporavaju naše nacionalno ime i prigovaraju da smo u kratko vrijeme toliko puta mijenjali, odgovaramo: *Mi ga nismo mijenjali nego vi, mi smo uvijek bili Bošnjaci*, čije je ime doduše zbog jezičnih razlika doživljavalo promjene od Pečenega, Badžanaka, Bašnaka, Bisena da bi se zaustavilo na današnjem imenu.

Uostalom, slično se događalo i s drugim narodima, primjerice Hrvatima. Zbog zakašnjelog nacionalnog sazrijevanja mi još nismo odgovorili na neka bitna pitanja naše nacije, kao što su:

- Odakle smo došli
- kakvi smo bili
- što nas je učinilo ovakvima kakvi smo danas
- što smo primili od drugih
- što smo drugima dali
- kakva je bila uloga pojedinaca u našem nacionalnom sazrijevanju
- i, napokon, što nas je održalo da u stoljetnoj nacionalnoj utakmici sačuvamo naš nacionalni identitet?

Iako je naša vjera više nego duhovna strana našega bića, ona nam ne može osigurati tlo pod nogama koje smo gubili u ratovima.

Otuda i držim da je knjiga poštovanog autora Sulejmana Čičića prilika da zaronimo u našu nacionalnu prošlost i otkrijemo korijene iz kojih smo ponikli. Nema nikakve sumnje da će ova knjiga pomoći da bolje upoznamo naše korijene. Da je ovakvih ispovijedi bilo više nasa bi spoznaja o nama bila mnogo jasnija.

Očito je da svakoga nas neodoljivo privlače naši korijeni, pa i onda ako o njima ništa ne znamo. Kad su mi prijatelji rekli da nas Sulejman priprema priču o sebi i svojim precima, nisam mogao izdržati a da ne zamolim priredivače da mi daju neke dijelove knjige. To zato što naš autor znade izvanredno dobro pripovijedati događaje iz prošlosti. Zato i nisam sumnjao da će knjiga biti vrijedna pozornosti.

Mi dobro znademo da su pojedinci činili i čine ovu našu Zajednicu. Koliko zajednica ima vrijednih pojedinaca, toliko i vrijedi, a vrijedni su oni pojedinci koji su spremni dio svojih vrijednosti pokloniti zajednica.

Svjedoci smo, međutim da se o nekim našim pojedincima visoke vrijednosti otimaju drugi, jer eto oni nisu bili dovoljno nacionalno određeni pa su prisvajatelji mislili kako pripadaju njima.

Ja sam autora Albuma... davno upoznao, a kod njega me naročito privlačilo nekoliko pojedinosti, a jedna od njih je staloženost, sposobnost prenošenja doživljaja. Da je tomu tako potvrđuje i knjiga koju večeras promoviramo.

Svatko za svoj život kaže da je bio pun izazova i opasnosti. Autorov je u istinu bio takav. Biti s ubojicama svoga oca, a ne odati ničim da to znade, prevelik je izazov koji je trebalo savladati. Biti partizan a zatim biti pod stalnom sumnjom golema je nepravda kojoj se trebalo othrvati.

Ono što je za mene posebno bilo zanimljivo jesu autorova iskustva iz sjeverne Afrike, odnosno Alžira gdje je gradio tvornice.

Autor na kraju knjige kaže da je pisao kao tehničar i trgovac i da je pisao ne da se drugome dopadne nego da kaže istinu o sebi i svojim. Kod autora je jedna od najvrjednijih osobina da nikoga ne povrijedi. Toliko je godina bio među nama, a da, koliko ja znam, nije ni na koga povisio glas.

I zato je vrijedno njegovo kazivanje.

Autorov najveći izazov i udarac ujedno je smrt supruge Ruve. Na džezazi, ali i poslije pitao sam se hoće li uspjeti taj gubitak preživjeti jer svi su, ovdje u džamiji, znali da je brak njega i Ruve bio idealan primjer kakav brak treba biti. Te iste godine umro je i njegov prijatelj, ali i naš, Hajro Skadrak. Jedna stara arapska pjesma kaže:

Mennn mate fate
Ve kule ma huve atin, at
La tes'elni kejfe half
Ve bihali ente edrek mini
(Tko umre i prođe
A tko će doći, doći će
Zato me ne pitaj kako mi je
Ti bolje od mene znadeš)

Uistinu sam se radovao Suljaginoj knjizi jer sam bio uvjeren da će donijeti jednu jedinstvenu i autentičnu priču, koja neće koristiti samo autoru, nego i svima nama.

I, donio ju je na izvrstan način.